

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **Město Ledec nad Sázavou**, se sídlem Husovo náměstí 7, 584 01 Ledec nad Sázavou, zast. JUDr. Ladislavou Lebedovou, advokátkou se sídlem Husovo náměstí 65, Ledec nad Sázavou, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. prosince 2012, č.j. KUJI 79116/2012, OKPP 449/2012, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. prosince 2012, č.j. KUJI 79116/2012, OKPP 449/2012, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11. 228,-- Kč do 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně JUDr. Ladislavy Lebedové, advokátky se sídlem v Ledči nad Sázavou, Husovo náměstí 65.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět sporu

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Světlá nad Sázavou ze dne 17. 8. 2012, č.j. MSNS/10968/2012/OSÚ-5, kterým jako orgán státní památkové péče označil

navrhované odstranění 1 kusu lípy srdčité na hřbitově Nejsvětější Trojice na pozemku p. č. 307 v k. ú. Ledec nad Sázavou za nepřipustné.

II. Obsah žaloby

Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje žalobce v porušení ustanovení zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohřebnictví“). Žalobce se cítí být poškozen na svých právech jako provozovatel veřejného pohřebiště, kdy napadeným rozhodnutím fakticky dochází k omezení provozu veřejného pohřebiště a nezákonnému zásahu do práv provozovatele veřejného pohřebiště.

Na předmětném pozemku se nachází 1 ks lípy srdčité, která dle názoru žalovaného podloženého vyjádřením Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště v Telči, ze dne 19. 7. 2012, je hodnotným stromem. Nezákonnost rozhodnutí není však spatřována v posouzení, zdali se jedná o hodnotný strom, který je součástí hřbitova. Nezákonnost je v tom, že zde se nejedná o běžný městský park, či jiné veřejné prostory, kde by se dalo uvažovat o důležitém významu takového stromu, ale jedná se o veřejné pohřebiště se specifickým účelem. Tento strom dle znaleckého posudku I. D. č. 80/2012 zasahuje svým kořenovým systémem do přilehlých hrobů a znemožňuje další pohřbívání zemřelých. Toto však žalovaný správní orgán dle žalobce nevzal v úvahu a rozhodl bez přihlédnutí k tomuto specifickému účelu, de facto jen podle vyjádření Národního památkového ústavu. Tímto nezákonným postupem se dostal do rozporu se zákonem o pohřebnictví.

Žalobce má za to, že rozhodnutím žalovaného došlo ke znemožnění pohřbívání zesnulých v hrobech v blízkosti předmětného stromu, kam zasahuje kořenový systém. Dalším narušením kořenového systému by došlo k porušení stability stromu a tento by se mohl stát nebezpečným pro návštěvníky hřbitova. Pohřbívání zesnulých nelze vzhledem k nutným výkopovým pracím realizovat bez poškození kořenového systému. Při rozhodování o pokácení stromu nebylo však toto vzato v úvahu a správní orgán opomněl zohlednit toto hledisko a došlo k nezákonnému zásahu do práv žalobce. Ten je přesvědčen o skutečnosti, že není možné opomenout práva uživatelů hřbitova a upozadit je před zájmy ochrany přírody a krajiny, respektive před významem předmětného stromu.

Žalovaný správní orgán v tomto případě dle názoru žalobce nevzal v úvahu převažující veřejný zájem týkající se provozování veřejného pohřebiště. Naopak došlo k upřednostnění veřejného zájmu k ochraně stromu. Je třeba však oba střetávající zájmy dostatečně mezi sebou vyvažovat a poměřovat. Žalobce má za to, že v případě veřejného pohřebiště je nutné vzít v úvahu jeho funkci a zájem státu na jeho řádném fungování. Žalovaný správní orgán však postupoval mechanicky jako v případech, kdy se jedná o běžnou zeleň (např. zmiňované parky), kde nedochází ke střetům s jiným veřejným zájmem. Takovýto postup nejen, že není správný, ale

správní orgán se tímto svým postupem dostal do rozporu se zákonem a obecnými právními principy. Není možné, aby docházelo pouze k mechanické aplikaci stanovisek Národního památkového ústavu bez přikládání různé váhy jednotlivým důkazům. Pokud by ze strany žalovaného správního orgánu došlo ke komplexnímu zhodnocení celé záležitosti, nemohlo by být rozhodnuto tak, jak rozhodnuto bylo.

Proto žalobce navrhl, aby krajský soud zrušil jak žalované rozhodnutí, tak jemu předcházející rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu.

III. Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný s argumentací žalobce nesouhlasil. Dle jeho názoru není pravdivé tvrzení, že pouze mechanicky převzal vyjádření odborné organizace státní památkové péče. Písemné vyjádření tvoří pouze jeden z podkladů, na jehož základě bylo rozhodnutí vydáváno.

Při rozhodování v tomto případě měl žalovaný k dispozici nejen vyjádření Národního památkového ústavu, ale rovněž odborný posudek I.D. č. 80/2012, objednaný žalobcem.

Z napadeného rozhodnutí je zjevné, že žalovaný nejenže vzal výše uvedený posudek v úvahu, ale v odůvodnění rozhodnutí se plně ztotožňuje s jeho závěry a doporučením účastníku řízení v dalším postupu. Žalovaný proto vydal rozhodnutí, které je v souladu se všemi podklady, které měl k dispozici, tedy s vyjádřením Národního památkového ústavu i s odborným posudkem I. D. č. 80/2012.

Co se týká souladu napadeného rozhodnutí se zákonem č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví, lze dle názoru žalovaného konstatovat, že toto rozhodnutí je plně v souladu se všemi ustanoveními tohoto zákona. V návaznosti na citaci ustanovení § 18 odst. 1 zákona o pohřebnictví upravující provozování veřejného pohřebiště konstatoval, že tento zákon „práva provozovatele veřejného pohřebiště“ neupravuje.

Z uvedené citace dle něho vyplývá, že úprava okolní zeleně na veřejném pohřebišti je jednou z povinností provozovatele pohřebiště. Úprava zeleně v památkové zóně je mimo jiné upravena zákonem o památkové péči a provozovatel veřejného pohřebiště je povinen postupovat v souladu s platnou legislativou upravující úpravu zeleně v městské památkové zóně tak jako každý jiný subjekt. Nelze tedy pod záštitou argumentu „práva“ provozovat veřejné pohřebiště nerespektovat jiné právní předpisy, konkrétně právní předpisy upravující úpravu zeleně v městské památkové zóně.

Ze zmíněného odborného posudku vyplývá, že dotčená lípa je stromem se značnou ekologickou a krajinářsko-estetickou hodnotou, který není v havarijním

stavu, nicméně jsou účastníku řízení doporučena určitá opatření, případně založená na novém odborném posouzení, k zajištění budoucího stavu. Žalovaný se s těmito závěry ztotožnil a účastníku řízení doporučil tatáž opatření. Napadené rozhodnutí je proto dle přesvědčení žalovaného v souladu nejen se všemi právními předpisy, ale i s odborným posudkem poskytnutým žalobcem.

Žalovaný proto s ohledem na shora uvedené navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."). Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když k takovému postupu udělili oba účastníci řízení souhlas postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s., o čemž byli ve výzvě předsedy senátu řádně poučeni. O věci usoudil následovně.

Posuzované správní řízení bylo zahájeno na základě žádosti žalobce o pokácení 1 kusu lípy srdčité nacházejícího se v památkové zóně dle § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987, o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Dotčený strom fakticky roste na hřbitově kostela Nejsvětější Trojice v Ledči nad Sázavou. Není sporu o tom, že toto území je součástí Městské památkové zóny Ledec nad Sázavou.

Krajský soud nemůže přisvědčit žalobní argumentaci potud, pokud je správním orgánům vytýkáno, že dostatečně nezohlednily všechny důkazy obstarané ve správním řízení. Z obsahu odůvodnění žalovaného rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány obou stupňů věnovaly dostatek pozornosti otázce zdravotního stavu předmětné dřeviny, stejně jako jejímu krajinářsko-estetickému významu v dané lokalitě. V souvislosti s tím se nespokojily pouze s vyjádřením Národního památkového ústavu, ale vzaly při svém rozhodování v potaz i odborný posudek I. D., jehož objednatel byl žalobce. K vyhodnocení těchto důkazů, jakož i k závěrům žalovaného ohledně shora uvedených otázek, nemá krajský soud zásadních výhrad.

Žalobě je však nutno přisvědčit v tom, že se správní orgány zcela zapomněly vypořádat s hlavním důvodem, pro který dané správní řízení vlastně probíhalo. Již v žádosti o vydání závazného stanoviska ze dne 8. 6. 2012, na základě které bylo správní řízení zahájeno, odůvodnil žalobce svůj návrh na pokácení stromu tím, že jeho částečně poškozený kořenový systém prorostlý do hrobu rodiny M. zabraňuje pohřbení zesnulého člena této rodiny, neboť narušení kořenového systému jeho osekáním v hrobě není možné. Stejně tak v odvolání proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu vznesl žalobce námitku, že v důsledku rozhodnutí bude fakticky znemožněno pohřbívání v sousedícím hrobě, jehož celý prostor zaplňuje značná část kořenového pletence. Z obsahu odůvodnění správních

rozhodnutí obou stupňů je ale evidentní, že této problematice a to důvodu, pro který bylo pokácení stromu navrhováno, pozornost vůbec nevěnovaly.

Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu přitom musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti přdestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č.j. 9 As 71/2008-109 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č.j. 9 As 66/2009-46; dostupné na www.nssoud.cz).

Jak už krajský soud uvedl shora, správní orgány postupovaly zcela správně, pokud se na základě žádosti o pokácení dřeviny zabývaly problematikou jejího zdravotního stavu a významu pro území památkové zóny. V souvislosti s tím hodnotily, zda s ohledem na tato kritéria převáží veřejný zájem na jejím navrhovaném pokácení či nikoliv. Žalobce však nepožadoval pokácení stromu primárně z důvodu jeho špatného zdravotního stavu či pro jeho neutěšený stav estetický. Důvodem byla nemožnost pohřbívání v sousedním hrobu, potažmo tedy nemožnost řádného provozu veřejného pohřebiště. Odpovědi na to, proč tento důvod neobstojí, tedy proč by nad veřejným zájmem na řádném provozování veřejného pohřebiště měl převážet veřejný zájem na zachování předmětného stromu, se mu ale nedostalo. Správní orgány se této otázce zcela vyhnuly, přestože existence konfliktu uvedených veřejných zájmů je v daném případě zcela evidentní.

Krajský soud v souvislosti s tím připomíná, že účelem a smyslem správního soudnictví je, kromě jiného, zejména přezkum zákonnosti a správnosti rozhodnutí orgánů státní správy. Řízení před správními soudy je ale ovládáno zásadou subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. Soudy se tak nemohou vyjadřovat k určité otázce, pokud se k ní v přezkoumávaném správním řízení nevyjádřil správní orgán. Tím by totiž jeho činnost nikoliv přezkoumávaly, ale nahradily. V důsledku toho by tak účastníkům správního řízení bylo odepřeno právo na to, aby danou otázku posoudily primárně orgány veřejné správy, jejichž závěry následně mohou být předmětem přezkumu moci soudní.

Za dané situace tak krajskému soud nezbylo, než žalované rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude právními názory, které krajský soud vyslovil v tomto rozsudku, vázán (§ 78 odst. 4 a 5 s. ř. s.). Krajský soud dodává, že nepovažoval za nutné rušit současně i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jak bylo navrhováno žalobcem. Vytknuté vady řízení by totiž teoreticky bylo možno odstranit žalovaným v rámci odvolacího řízení. Bude ovšem na žalovaném, zda takový postup bude považovat za racionální či zda shledá důvody pro postup dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu.

V dalším řízení bude tedy úkolem správních orgánů vypořádat se s důvodem, pro který žalobce pokácení dotčeného stromu požaduje. Za tím účelem bude zřejmě nezbytné zjistit, v jakém rozsahu daná dřevina skutečně znemožňuje či v jakém

rozsahu a intenzitě omezuje provoz veřejného pohřebiště (za tím účelem bude zřejmě nezbytné zejména prověřit, zda skutečně znemožňuje či výrazně ztěžuje pohřbívání zesnulých, a pokud ano, zda tomu tak je pouze u jednoho hrobu nebo je zasažen jejich větší počet). Na základě zjištěného skutkového stavu pak vyhodnotí, který z konfliktních veřejných zájmů (na provozování veřejného pohřebiště a na zachování dané dřeviny v památkové zóně) v dané věci převáží a z jakých důvodů. Tím dojde i k řádnému odůvodnění, zda žádosti žalobce o pokácení dotčeného stromu z jím uvedeného důvodu lze vyhovět či nikoliv.

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto má nárok na náhradu nákladů řízení. Jeho důvodně vynaloženými náklady soudního řízení byly zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,-- Kč, odměna advokáta a jeho režijní výlohy (viz § 35 odst. 2 s. ř. s.). Ze soudního spisu je zřejmé, že zástupce žalobce učinil ve věci 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby) po 3. 100,- Kč (srovnej § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ vyhl. č. 177/1996 Sb., dále § 9 odst. 3 písm. f/ ve spojení s § 7 cit. vyhlášky). Dále má právo na náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300,-- Kč a jako plátce DPH na povýšení náhrady o DPH ve výši 21 % (§ 23a/ zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii). Proto krajský soud závázal žalovaného povinností žalobci tyto prokázané náklady řízení uhradit k rukám jeho zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 30. července 2014

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Iveta Škopová